

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну

Повна назва навчальної дисципліни	Профілактика неінфекційних та інфекційних захворювань. Основи імунопрофілактики
Повна офіційна назва закладу вищої освіти	Сумський державний університет
Повна назва структурного підрозділу	Навчально-науковий медичний інститут. Кафедра громадського здоров'я
Розробник(и)	Івахнюк Тетяна Василівна, Дрига Наталія Олександрівна
Рівень вищої освіти	Другий рівень вищої освіти, НРК – 7 рівень, QF-LLL – 7 рівень, FQ-EHEA – другий цикл
Тривалість вивчення навчальної дисципліни	один семестр
Обсяг навчальної дисципліни	Обсяг становить 5 кред. ЄКТС, 150 год. Для заочної форми навчання 18 год. становить контактна робота з викладачем (18 год. практичних занять), 132 год. становить самостійна робота.
Мова викладання	Українська

2. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі

Статус дисципліни	Обов'язкова навчальна дисципліна для освітньої програми "Громадське здоров'я"
Передумови для вивчення дисципліни	Гігієна харчування. Безпека харчових продуктів, Санітарно-епідеміологічний нагляд. Промоція здорового способу життя. Організація проведення імунопрофілактики на державному рівні.
Додаткові умови	Додаткові умови відсутні
Обмеження	Обмеження відсутні

3. Мета навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни є підготовка висококваліфікованих фахівців з громадського здоров'я, здатних розв'язувати складні задачі та вирішувати проблеми у сфері громадського здоров'я, базуючись на набутих ними в процесі вивчення дисципліни концептуальних знаннях, розуміннях, а також навичках та вміннях щодо основних засад профілактики неінфекційних захворювань, профілактики інфекційних захворювань та основ вакцинопрофілактики, активної та пасивної імунізації.

4. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1. Глобальний тягар неінфекційних захворювань (НІЗ) та їх профілактика
--

Тема 1 Сучасні погляди на профілактику та контроль найважливіших соціально значущих захворювань Епідеміологія неінфекційних хвороб. Глобальний тягар НІЗ в умовах надзвичайних ситуацій. Сучасні погляди на найважливіші соціально значущі НІЗ. Наслідки найважливіших хвороб для громадського здоров'я. Характеристика захворювань, найбільш значущих у ХХІ столітті. Вплив хвороб цивілізації на захворюваність та смертність населення в Україні та різних країнах світу. Проблеми розробки та впровадження поведінкових підходів щодо профілактики НІЗ.
Тема 2 Профілактика та контроль серцево-судинних захворювань (ССЗ) Сучасні підходи до профілактики та контролю ССЗ. Основні цілі профілактики ССЗ. Оцінка загального ризику ССЗ. Групи ризику. Програми профілактики ССЗ. Рекомендації з модифікації способу життя хворих на ССЗ. Скринінг та профілактика атеросклерозу, ішемічної хвороби серця, артеріальної гіпертензії.
Тема 3 Профілактика та контроль цукрового діабету (ЦД) Сучасні підходи до профілактики та скринінгу ЦД. Поведінкові фактори ризику розвитку ЦД. Групи ризику на ЦД для скринінгу. Альтернативні тести діагностики на ЦД 2 типу та їх інтерпретація. Алгоритми первинної та вторинної профілактики ЦД та контролю артеріального тиску. Профілактика ускладнень цукрового діабету.
Тема 4 Профілактика ожиріння Поведінкові фактори ризику, які сприяють реалізації спадкової схильності до ожиріння. Скринінг. Поняття індексу маси тіла (ІМТ). Класифікація ожиріння. Сучасні підходи до профілактики ожиріння. Раціональне харчування і фізична активність як основа програми з контролю маси тіла. Рекомендації з раціонального харчування. Тактика при ожирінні в залежності від величини ІМТ і супутніх факторів ризику.
Тема 5 Профілактика та контроль онкологічних захворювань Сучасні підходи до профілактики злоякісних новоутворень. Фактори, що підвищують ризик виникнення онкологічних захворювань. Скринінг. Онкомаркери. Передракові стани: поняття та види. Поняття первинної профілактики злоякісних новоутворень.
Тема 6 Профілактика та контроль захворювань органів дихання (ЗОД) Фактори ризику виникнення ЗОД (поведінкові екзогенні, ендогенні, керовані і некеровані). Методи активного виявлення осіб, яким загрожує розвиток хронічних ЗОД. Первинна профілактика серед осіб з групи ризику. Вторинна профілактика ЗОД.
Модуль 2. Основи імунопрофілактики. Соціально значущі інфекційні захворювання та глобальні виклики
Тема 7 Основи вакцинопрофілактики. Історичні, медичні, соціальні й економічні аспекти контрольованих інфекцій в Україні та світі. Історія імунопрофілактики. Активна та пасивна імунопрофілактика. Види імунопрофілактики. Організація проведення імунопрофілактики в Україні (нормативно-правова база). Календар профілактичних щеплень. Практичні аспекти організації та проведення імунопрофілактики інфекційних хвороб. Оцінка ефективності імунопрофілактики (епідеміологічна, клінічна, імунологічна, економічна).

Тема 8 Профілактика інфекційних захворювань

Соціально значущі інфекційні захворювання (ВІЛ-інфекція, вірусні гепатити В і С, туберкульоз, нові респіраторні інфекції, зокрема COVID-19): епідеміологія захворювань, сучасні підходи до скринінгу та раннього виявлення інфекцій. Організація добровільного консультування і тестування (ДКТ) при ВІЛ-інфекції, ведення облікової медичної документації. Принципи первинної, вторинної та третинної профілактики інфекційних захворювань відповідно до рекомендацій ВООЗ та національних програм. Заходи інфекційного контролю та профілактика професійного інфікування медичних працівників у закладах охорони здоров'я. Особливості профілактики та протиепідемічних заходів при парентеральних інфекціях, туберкульозі та респіраторних інфекціях як глобальних загроз громадському здоров'ю.

Тема 9 Практико-орієнтований диференційний залік

Проведення диференційного заліку відповідно до регламенту. I-й етап: підсумкове тестування; II-й етап: розв'язання практичного кейсу в рамках тем дисципліни; III етап: виконання практичних навичок.

5. Очікувані результати навчання навчальної дисципліни

Після успішного вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти зможе:

РН1	Оцінювати, інтерпретувати, порівнювати та прогнозувати показники захворюваності населення на основні інфекційні та неінфекційні захворювання.
РН2	Визначати пріоритети і проводити оцінку потреб сфери громадського здоров'я у конкретній ситуації.
РН3	Аналізувати вплив різних детермінант на здоров'я населення та обґрунтовувати відповідні заходи з метою профілактики найбільш поширених інфекційних та неінфекційних захворювань.
РН4	Оцінювати ризики та обґрунтовувати доцільні дії у відповідь на надзвичайні ситуації в сфері громадського здоров'я.
РН5	Розробляти проекти профілактики (первинної, вторинної та третинної) найбільш поширених інфекційних та неінфекційних захворювань, промоції здоров'я, та забезпечувати їх реалізацію.
РН6	Застосовувати наукові підходи щодо планування дизайну досліджень, збору даних, розповсюдження та використання результатів наукових досліджень у сфері громадського здоров'я.

6. Роль навчальної дисципліни у досягненні програмних результатів

Програмні результати навчання, досягнення яких забезпечує навчальна дисципліна.
Для спеціальності І9 Громадське здоров'я:

ПР6	Оцінювати ризики та планувати відповідні дії у випадках надзвичайних ситуацій в сфері громадського здоров'я. Оцінювати ризики та планувати відповідні дії у випадках надзвичайних ситуацій в сфері громадського здоров'я.
-----	---

ПР8	Оцінювати вплив соціальних детермінант та основних індивідуальних детермінант здоров'я, розробляти відповідні заходи з метою збереження та зміцнення здоров'я населення.
ПР9	Розробляти заходи з профілактики (первинної, вторинної та третинної) захворювань та сприяти їх реалізації на практиці.
ПР11	Розробляти та впроваджувати системи моніторингу і оцінки ефективності інтервенцій, профілактичних та діагностичних або скринінгових програм та політик в громадському здоров'ї.
ПР19	Визначати та аргументувати перспективні напрями власної наукової роботи.
ПР20	Презентувати результати власних досліджень у формі доповідей, презентацій та наукових публікацій державною та англійською мовами.

7. Роль навчальної дисципліни у досягненні програмних компетентностей

Програмні компетентності, формування яких забезпечує навчальна дисципліна:
Для спеціальності І9 Громадське здоров'я:

ПК1	ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ПК2	ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ПК3	ЗК 7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
ПК4	ЗК 10. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
ПК5	ЗК 12. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
ПК6	СК 1. Здатність оцінювати, інтерпретувати, порівнювати та прогнозувати основні показники громадського здоров'я.
ПК7	СК 3. Здатність розробляти варіанти стратегій, політик та визначати окремі інтервенції, спрямовані на збереження та зміцнення здоров'я населення, та оцінювати їх ефективність.
ПК8	СК 4. Здатність аналізувати вплив різних детермінант на здоров'я населення та обґрунтовувати відповідні заходи з їх попередження.
ПК9	СК 5. Здатність оцінювати ризики та обґрунтовувати доцільні дії у відповідь на надзвичайні ситуації в сфері громадського здоров'я.
ПК10	СК 8. Здатність розробляти проекти надання послуг громадського здоров'я та профілактики (первинної, вторинної та третинної) захворювань, промоції здоров'я, та забезпечувати їх реалізацію.
ПК11	СК 11. Здатність застосовувати різні методики, стратегії та моделі викладання громадського здоров'я.

8. Види навчальних занять

Тема 1. Сучасні погляди на профілактику та контроль найважливіших соціально значущих захворювань

Пр1 "Сучасні погляди на найважливіші соціально значущі захворювання" (заочна)

Епідеміологія неінфекційних хвороб. Глобальний тягар НІЗ в умовах надзвичайних ситуацій. Сучасні погляди на найважливіші соціально значущі НІЗ. Наслідки найважливіших хвороб для громадського здоров'я. Характеристика захворювань, найбільш значущих у ХХІ столітті. Вплив хвороб цивілізації на захворюваність та смертність населення в Україні та різних країнах світу. Проблеми розробки та впровадження поведінкових підходів щодо профілактики НІЗ. Вивчення даної теми передбачає роботу в навчальній кімнаті, що включає аналіз сучасних епідеміологічних даних, оцінювання тягаря неінфекційних захворювань та визначення пріоритетів громадського здоров'я. Крім того, під час практичного заняття передбачене виконання групового практичного завдання з інтерпретації статистичних показників, аналізу факторів ризику та обґрунтування профілактичних стратегій відповідно до рекомендацій ВООЗ.

Тема 2. Профілактика та контроль серцево-судинних захворювань (ССЗ)

Пр2 "Профілактика та контроль серцево-судинних захворювань (ССЗ)" (заочна)

Сучасні підходи до профілактики ССЗ. Основні цілі профілактики ССЗ. Оцінка загального ризику ССЗ. Групи ризику. Програми профілактики ССЗ. Рекомендації з модифікації способу життя хворих на ССЗ. Скринінг та профілактика атеросклерозу, ішемічної хвороби серця, артеріальної гіпертензії. Вивчення даної теми передбачає практичну роботу в навчальній кімнаті з оцінювання загального серцево-судинного ризику, аналізу факторів ризику та визначення профілактичних заходів відповідно до сучасних рекомендацій та розв'язування практичного кейсу з обговоренням отриманих результатів.

Тема 3. Профілактика та контроль цукрового діабету (ЦД)

Пр3 "Профілактика та контроль цукрового діабету (ЦД)" (заочна)

Сучасні підходи до профілактики та скринінгу ЦД. Поведінкові фактори ризику розвитку ЦД. Групи ризику на ЦД для скринінгу. Альтернативні тести діагностики на ЦД 2 типу та їх інтерпретація. Алгоритми первинної та вторинної профілактики ЦД та контролю артеріального тиску. Профілактика ускладнень цукрового діабету. Вивчення даної теми передбачає практичну роботу в навчальній кімнаті інтерпретують результати скринінгових тестів, обґрунтовують заходи первинної і вторинної профілактики та розробляють рекомендації щодо профілактики ускладнень цукрового діабету.

Тема 4. Профілактика ожиріння

Пр4 "Профілактика ожиріння" (заочна)

Поведінкові фактори ризику, які сприяють реалізації спадкової схильності до ожиріння. Скринінг. Поняття індексу маси тіла (ІМТ). Класифікація ожиріння. Сучасні підходи до профілактики ожиріння. Раціональне харчування і фізична активність як основа програми з контролю маси тіла. Рекомендації з раціонального харчування. Тактика при ожирінні в залежності від величини ІМТ і супутніх факторів ризику. Вивчення даної теми передбачає практичну роботу в навчальній кімнаті з аналізу факторів ризику ожиріння, розв'язування практичного кейсу з оцінювання нутритивного статусу населення та визначення ефективних профілактичних заходів.

Тема 5. Профілактика та контроль онкологічних захворювань

Пр5 "Профілактика та контроль онкологічних захворювань" (заочна)

Поняття первинної профілактики злоякісних новоутворень. Фактори, що збільшують ризик виникнення онкологічних захворювань. Скринінг. Онкомаркери. Передракові стани. Поняття та види. Поняття первинної профілактики злоякісних новоутворень. Вивчення даної теми передбачає практичну роботу в навчальній кімнаті з аналізу факторів ризику онкологічних захворювань, розв'язання практичного кейсу з оцінювання ефективності скринінгових програм та сучасних підходів до профілактики злоякісних новоутворень.

Тема 6. Профілактика та контроль захворювань органів дихання (ЗОД)

Пр6 "Профілактика та контроль захворювань органів дихання (ЗОД)" (заочна)

Фактори ризику виникнення ЗОД (поведінкові екзогенні, ендогенні, керовані і некеровані). Методи активного виявлення осіб, яким загрожує розвиток хронічних ЗОД. Первинна профілактика серед осіб з групи ризику. Вторинна профілактика ЗОД. Вивчення даної теми передбачає роботу в навчальній кімнаті з аналізу факторів ризику виникнення захворювань органів дихання, оцінювання потреб у профілактичних втручаннях та розроблення заходів первинної і вторинної профілактики на індивідуальному та популяційному рівнях. Під час практичного заняття передбачене виконання групового практичного завдання з визначення групи ризику, аналізу результатів скринінгу, оцінки ефективності профілактичних програм і обґрунтування стратегії контролю хронічних захворювань органів дихання відповідно до сучасних рекомендацій.

Тема 7. Основи вакцинопрофілактики.

Пр7 "Сучасні засади імунопрофілактики та організація вакцинопрофілактики в Україні" (заочна)

Історичні, медичні, соціальні й економічні аспекти контрольованих інфекцій в Україні та світі. Історія імунопрофілактики. Активна та пасивна імунопрофілактика. Види імунопрофілактики. Організація проведення імунопрофілактики в Україні (нормативно-правова база). Календар профілактичних щеплень. Практичні аспекти організації та проведення імунопрофілактики інфекційних хвороб. Оцінка ефективності імунопрофілактики (епідеміологічна, клінічна, імунологічна, економічна). Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу та практичну роботу у навчальній кімнаті, розв'язання практико-орієнтованих кейсів з проведенням розрахунків епідеміологічної, клінічної та економічної ефективності імунопрофілактики за допомогою даних архіву кафедри з подальшим обговоренням. Крім того, під час практичного заняття передбачено розв'язання практичного кейсу з додатковим визначенням та інтерпретацією результатів ІФА, РНГА (демонстрація) та визначення імунологічної ефективності.

Тема 8. Профілактика інфекційних захворювань

Пр8 "Актуальні питання імунопрофілактики окремих інфекцій, як основа збереження громадського здоров'я" (заочна)

Соціально значущі інфекційні захворювання (ВІЛ-інфекція, вірусні гепатити В і С, туберкульоз, нові респіраторні інфекції, зокрема COVID-19): епідеміологія захворювань, сучасні підходи до скринінгу та раннього виявлення інфекцій. Організація добровільного консультування і тестування (ДКТ) при ВІЛ-інфекції, ведення облікової медичної документації. Принципи первинної, вторинної та третинної профілактики інфекційних захворювань відповідно до рекомендацій ВООЗ та національних програм. Заходи інфекційного контролю та профілактика професійного інфікування медичних працівників у закладах охорони здоров'я. Особливості профілактики та протиепідемічних заходів при парентеральних інфекціях, туберкульозі та респіраторних інфекціях як глобальних загрозах громадському здоров'ю. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу у навчальній кімнаті, застосування віртуальної симуляції (перегляд навчальних фільмів) з подальшим обговоренням; вивчення імунобіологічних препаратів - вакцин; вивчення напруженості поствакцинального імунітету (постановка та інтерпретація результатів in vitro тестів). Крім того, при вивченні даної теми передбачається розв'язання структурованого практико-орієнтованого кейсу "Оцінка бар'єрів та стратегій підвищення охоплення вакцинацією проти COVID-19 у різних групах населення" з подальшим обговоренням.

Тема 9. Практико-орієнтований диференційний залік

Пр9 "Диференційний залік" (заочна)

Проведення диференційного заліку відповідно до регламенту. I-й етап: підсумкове тестування; II-й етап: розв'язання практичного кейсу в рамках тем дисципліни; III етап: виконання практичних навичок.

9. Стратегія викладання та навчання

9.1 Методи викладання та навчання

Дисципліна передбачає навчання через:

МН1	Практикоорієнтоване навчання
МН2	Командно-орієнтоване навчання (TBL)
МН3	Навчання на основі досліджень (RBL)
МН4	Кейс-орієнтоване навчання
МН5	Електронне навчання
МН6	Самостійне навчання
МН7	Проблемне навчання

Викладання дисципліни відбувається із застосуванням сучасних методів навчання (CBL, TBL, RBL), які сприяють не тільки розвитку фахових здібностей, а й стимулюють до творчого мислення.

9.2 Види навчальної діяльності

НД1	Підготовка практико-орієнтованого індивідуального завдання
-----	--

НД2	Аналіз та обговорення кейсів (навчальних/практичних/науково-дослідних)
НД3	Робота в групах/командах для вирішення конкретної відкритої проблеми
НД4	Електронне навчання у системах (Zoom, Google-Meat, MIX.sumdu.edu.ua)
НД5	Виконання практичних завдань
НД6	Підготовка до практичних занять

10. Методи та критерії оцінювання

10.1. Критерії оцінювання

Визначення	Чотирибальна національна шкала оцінювання	Рейтингова бальна шкала оцінювання
Відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	5 (відмінно)	$170 \leq RD \leq 200$
Вище середнього рівня з кількома помилками	4 (добре)	$164 \leq RD < 169$
В загальному правильна робота з певною кількістю помилок	4 (добре)	$140 \leq RD < 163$
Непогано, але зі значною кількістю недоліків	3 (задовільно)	$127 \leq RD < 139$
Виконання задовольняє мінімальні критерії	3 (задовільно)	$120 \leq RD < 126$
Можливе повторне складання	2 (незадовільно)	$70 \leq RD < 119$
Необхідний повторний курс з навчальної дисципліни	2 (незадовільно)	$0 \leq RD < 69$

10.2 Методи поточного формативного оцінювання

	Характеристика	Дедлайн, тижні	Зворотний зв'язок
МФО1 Опитування та усні коментарі викладача за його результатами	Надає можливість виявити стан набутого студентами досвіду навчальної діяльності відповідно до поставлених цілей, з'ясувати передумови стану сформованості отриманих результатів, причини виникнення утруднень, скоригувати процес навчання, відстежити динаміку формування результатів навчання та спрогнозувати їх розвиток.	Протягом усього періоду вивчення дисципліни	За отриманими даними про результати навчання та на основі їх аналізу пропонується визначати оцінку, який показник досягнень навчальної діяльності здобувачів

МФО2 Дискусії у фокус-групах	Метод дозволяє залучити всіх учасників до процесу обговорення та обґрунтування власної думки шляхом багатосторонньої комунікації, розвинути вміння вести професійну дискусію, виховати повагу до колег та здатність до генерації альтернативних ідей і пропозицій.	Протягом усього періоду вивчення дисципліни	Оцінка здатності студента до роботи в команді, вміння обґрунтовувати свої рішення, визначення рівня теоретичної підготовки, що відображається у відповідній оцінці
МФО3 Настанови викладача в процесі виконання практичних завдань	У настановах розкриваються методи педагогічного контролю за професійною діяльністю здобувачів. Ефективність визначається дотриманням усіх етапів виконання практичних завдань. Результативністю сформованості необхідних практичних умінь і навичок залежить від рівня сформованості практичної компетентності.	Протягом усього періоду вивчення дисципліни	Настанови викладача в процесі виконання практичних завдань. У рамках виконання практичного завдання, яке носить проєктний характер і передбачає, що здобувачі можуть виконати його на репродуктивному, пошуковому чи творчому рівні.
МФО4 Проміжне оцінювання виконання практичного кейсу (підготовка, презентація, захист)	Кейс-метод дозволяє розкрити та сформулювати необхідні для подальшої трудової діяльності якості та здібності здобувачів освіти, формує клінічне мислення, аналітичні здібності, самостійність у прийнятті рішення, комунікативність, навички роботи з достатньо великим об'ємом інформації.	Протягом усього періоду вивчення дисципліни	Оцінка здібності здобувача освіти до клінічного мислення, обґрунтування своїх рішень, чітко висловлювати свої думки, визначення рівня теоретичної підготовки, що відображається у відповідній оцінці
МФО5 Тести (автоматизовані тести) для контролю навчальних досягнень здобувачів	Метод ефективної перевірки рівня засвоєння знань, умінь і навичок із кожної теми навчальної дисципліни. Тестування дозволяє перевірити засвоєння навчального матеріалу із кожної тематики.	Протягом всього періоду вивчення дисципліни	Здобувачі освіти мають надати 60% правильних відповідей, що є допуском до практичної частини заняття

МФО6 Перевірка виконання практичних навичок	Відпрацювання практичних навичок щодо заповнення та ведення медичної первинно-облікової документації, річних звітів закладів охорони здоров'я.	Протягом усього періоду навчання. На останньому занятті студент має успішно виконати практичні навички	Успішне виконання практичних навичок з дисципліни є допуском до складання диференційного заліку. Максимальна кількість балів - 20, мінімальна -12
--	--	--	---

10.3 Методи підсумкового сумативного оцінювання

	Характеристика	Дедлайн, тижні	Зворотний зв'язок
МСО1 Підсумковий контроль: диференційний залік	Складання практично-орієнтованого диференційованого заліку. До складання диференційованого заліку допускаються здобувачі, які успішно засвоїли матеріал з дисципліни, склали практичні навички та підсумкове комп'ютерне тестування, захистили індивідуальні пошуково-дослідні завдання.	Відповідно до розкладу	Здобувач може отримати 80 балів за диференційний залік. Мінімальна кількість балів, яку має отримати здобувач - 48 балів
МСО2 Поточне оцінювання рівня теоретичної та практичної підготовки	Включає в себе усне опитування, вирішення клінічних індивідуальних та групових кейсів та практичних завдань, поточне тестування.	Протягом усього періоду вивчення дисципліни	Проводиться на кожному занятті результат виконання НД впливає на комплексну оцінку за практичне заняття.

Контрольні заходи:

	Максимальна кількість балів	Можливість перескладання з метою підвищення оцінки
Перший семестр вивчення	200 балів	
МСО1. Підсумковий контроль: диференційний залік	80	
Підсумкове тестування	20	Ні
Практико-орієнтоване завдання	30	Ні

	Практичні навички	30	Ні
МСО2. Поточне оцінювання рівня теоретичної та практичної підготовки		120	
	Включає в себе усне опитування, вирішення клінічних індивідуальних та групових кейсів та практичних завдань, поточне тестування.	120	Ні

При засвоєнні матеріалів модулю здобувачу за кожне практичне заняття присвоюється максимум 5 балів (оцінка виставляється в традиційній 4 бальній системі оцінювання). Наприкінці навчального семестра обраховується середнє арифметичне успішності студента. Максимальна кількість балів, яку студент може отримати на практичних заняттях впродовж вивчення дисципліни - 120. Кількість балів студента вираховується за формулою помножити на середнє арифметичне та поділити на 5. Практико-орієнтований диференційний залік проводиться на останньому практичному занятті. Диференційний залік містять 3 етапи: підсумкове тестування, що включає питання з різноманітної тематики, які охоплюють усі розділи навчальної дисципліни (20 балів), виконання практико-орієнтованого завдання в рамках тем дисципліни (30 балів), виконання практичних навичок (30 балів). Диференційний залік зараховується студенту, якщо він набрав не менше 48 балів з 80. Заохочувальні бали додаються до оцінки з дисципліни за виконання індивідуального дослідницького проекту (захист студентської наукової роботи 10 балів, виступ на конференції, стендова доповідь на конференції, тези доповідей - 5 балів). Загальний бал з дисципліни не може перевищувати 200 балів. Передбачена можливість перезарахування балів, отриманих за системою неформальної освіти відповідно до Положення.

11. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни

11.1 Засоби навчання

ЗН1	Інформаційно-комунікаційні системи
ЗН2	Бібліотечні фонди, архіви первинної медичної обліково-звітної документації
ЗН3	Комп'ютери, комп'ютерні системи та мережи
ЗН4	Медичні споруди/приміщення та обладнання (КНП СМР "Клінічна лікарня № 4", Університетська клініка СумДУ)
ЗН5	Програмне забезпечення (для підтримки дистанційного навчання, Інтернет-опитування, заповнення медичної документації тощо та ін.)
ЗН6	Імунобіологічні препарати (вакцини, лікувально-профілактичні сироваткові препарати)

11.2 Інформаційне та навчально-методичне забезпечення

Основна література	
1	Громадське здоров'я: підручник / Грузєва Т. С., Лехан В. М., 187 Огнєв В. А. та ін. ; за заг. ред. Т. С. Грузєвої. Вінниця: Нова Книга, 2023. - 616 с.

2	Соціальна медицина, громадське здоров'я [Електронний ресурс] : навч. посіб. : у 4-х т. Т.1 : Біологічна статистика / В. А. Огнєв, К. Г. Помогайбо, П. О. Трегуб та ін. ; за заг. ред. В. А. Огнєва. — Харків : ХНМУ, 2023. — 316 с.
3	Соціальна медицина, громадське здоров'я [Електронний ресурс] : навч. посіб. : у 4-х т. Т.3 : Організація охорони здоров'я / В. А. Огнєв, Т. В. Пересипкіна, О. Є. Вашев та ін. ; за заг. ред. В. А. Огнєва. — Харків : ХНМУ, 2023. — 404 с.
4	Соціальна медицина, громадське здоров'я [Електронний ресурс] : навч. посіб. : у 4-х т. Т.1 : Біологічна статистика / В. А. Огнєв, К. Г. Помогайбо, П. О. Трегуб та ін. ; за заг. ред. В. А. Огнєва. — Харків : ХНМУ, 2023. — 316 с.
5	The Future Health Workforce: Integrated Solutions and Models of Care [Електронний ресурс] / M. Balasubramanian, S. Short. — Basel : MDPI, 2021. — 232 p.
Допоміжна література	
1	Охорона здоров'я в Україні [Текст] : навч. посіб. / В. П. Петков, С. В. Петков, Є. Ю. Соболь та ін. ; під заг. ред. В.П. Петкова. — К. : Скіф, 2019. — 288 с. + Гриф МОН.
2	Методичні вказівки до семінарських занять із теми «Індикатори якості надання медичної населенню та порядок їх моніторингу» з дисциплін «Соціальна медицина, громадське здоров'я», «Організація різних видів медичної допомоги. Управління якістю медичної допомоги» / укладачі : В. А. Сміянов, Н. О. Дрига, С. М. Півень. — Суми : Сумський державний університет, 2023. — 30 с.
3	Медико-соціологічне дослідження серед населення об'єднаних територіальних громад Сумської області щодо збереження власного здоров'я / В.А. Сміянов, Н.О. Дрига, А.М. Костенко [та ін.] // Україна. Здоров'я нації. 2019. № 3. С. 36-42.
4	Імунопрофілактика інфекційних хвороб: навч. метод. посіб. / Л. І. Чернишова, Ф. І. Лапій, А. П. Волоха та ін. ; за ред. Л.І. Чернишової, Ф.І. Лапія, А.П. Волохи. — 2-ге вид., перероб. і доп. — К. : Медицина, 2019. — 320 с. — ISBN 978-617-505-767-4.
5	Дрига НО, Сміянов ВА. Медико-соціальне обґрунтування можливих шляхів поліпшення ефективності комунікаційних програм та стратегій превенції ВІЛ/СНІДу серед населення. Перспективи та інновації науки. 2024; 11(45):1874-1881. DOI: https://doi.org/10.52058/2786-4952-2024-11(45)-1874-1881 .
6	Загальна теорія здоров'я [Текст] : навч. посіб. / О. І. Міхеєнко. — Суми : Університет. кн., 2019. — 156 с.
7	Board Review in Preventive Medicine and Public Health. Gregory Schwaid. ELSEVIER, 2017. 450 p.
8	Infectious diseases: textbook / О. А. Holubovska, М. А. Andreichyn, А. V. Shkurba etc. ; edit. О.А. Holubovska. — К. : AUS Medicine Publishing, 2018. — 664 p

9	Global Health Economics. Shaping Health Policy in Low and Middle-Income Countries [Електронний ресурс] / P. Revill, M. Suhrcke, R. Moreno-Serra, M. Sculpher. — New Jersey : World Scientific, 2020. — 349 p.
10	Improving the Quality of Medical Care and Prevention in Patients with Type 2 Diabetes on the Basis of Remote Medical Service / V.A. Smilianov, N.O. Dryha, L.A. Rudenko // Acta Balneol, TOM LXIV, Nr 1(167);2022:24-28
Інформаційні ресурси в Інтернеті	
1	Профілактика та контроль неінфекційних захворювань в умовах надзвичайних ситуацій. Поради для керівників: //https://apps.who.int/iris/handle/10665/362117
2	Пропонований ВООЗ пакет основних втручань щодо неінфекційних захворювань (PEN) на рівні первинної медичної допомоги: https://portal.phc.org.ua/uk/who_materials/single/112/
3	Законодавство України: https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/index
4	Медичне законодавство України: https://moz.gov.ua/dokumenti